

Organza jurk,
IRIS VAN HERPEN.

OUT OF THIS WORLD

Haar leven is een spannende odyssee, haar werkterrein de aarde en wellicht ook daarbuiten. Als een diepzee-duiker, gouddeilver en zweefvlieger ontvouwt Sevdaliza schitterende vergezichten, in baanbrekende muzikale kunst. De zangeres, songwriter, componist, mederegisseur en actrice in haar video's is op eigen kracht, met zelfopgericht muzieklabel, wereldwijd aan het doorbreken. En daarbij heeft zij geen tijd te verliezen. 'Ik zie mezelf als een experiment.'

FOTOGRAFIE PETROVSKY & RAMONE STYLING IMRUH ASHA
CREATIVE DIRECTION NICOLETTE GOLDSMANN TEKST ANNEMIEK VAN GRONDEL

Organza jurk,
IRIS VAN HERPEN.

D*ip into the sea, to the sea of possibilities'*, zong hippiepunkpriesteres Patti Smith lang geleden in haar song *Land*. Als iemand het beeld belichaamt van een roekeloze duik in een oneindige oceaan vol wilde dromen en kansen, dan is het Sevdaliza (Teheran, 1987). Associërend, filosoferend, experimenterend, explorerend en creërend geeft deze priesteres van een nieuwe generatie artiesten en kunstenaars zich met huid en haar over aan het onbekende. Eens in de zoveel jaar duikt er een persoonlijkheid op die lands- en andere grenzen overschrijdt en mensen diep raakt. Zonder twijfel behoort Sevdaliza tot die categorie, al laat de Rotterdamse van Iraanse afkomst zich in geen enkel hokje stoppen. Haar stem en voorkomen beroeren de harten van mensen in binnen- en vooral buitenland. De concerten van deze selfmade woman, die vanuit het niets binnen vier jaar een muzikale carrière wist neer te zetten, verkopen uit in vier werelddelen. Haar eigenzinnige video's worden miljoenen keren bekeken en kweken fans over de hele wereld, getuige de krankzinnig enthousiaste commentaren online, tot aan het hysterische af.

Sevdaliza's werk is avant-garde: ze componeert bijzondere klanken – eclectische songs met vleugjes ambient, klassiek, triphop, electropop en r&b – en brengt deze voor het voetlicht met een stem die je grijpt van teen tot kruin. Het debuutalbum *ISON* (2017) en de in het voorjaar uitgebrachte EP *The Calling* werden internationaal goed ontvangen. De veelal digitaal gemanipuleerde videoclippen ademen totaaltheater, zonder gekunsteld te zijn. Met overgave en schijnbaar moeiteloos kruipt ze in de rollen van uiteenlopende personages. Verandert overtuigend in een vamp, secretaresse, ijsprinses, dominatrix, wraakzuchtige minnares, orakel of sportheldin. Maar ook in een wezen dat zowel cyborg als mens lijkt. Amazone, kentaurof cycloop? Goeroe, godin of duivelin? Sevdaliza belichaamt ze met gemak, en je gelooft haar onmiddellijk.

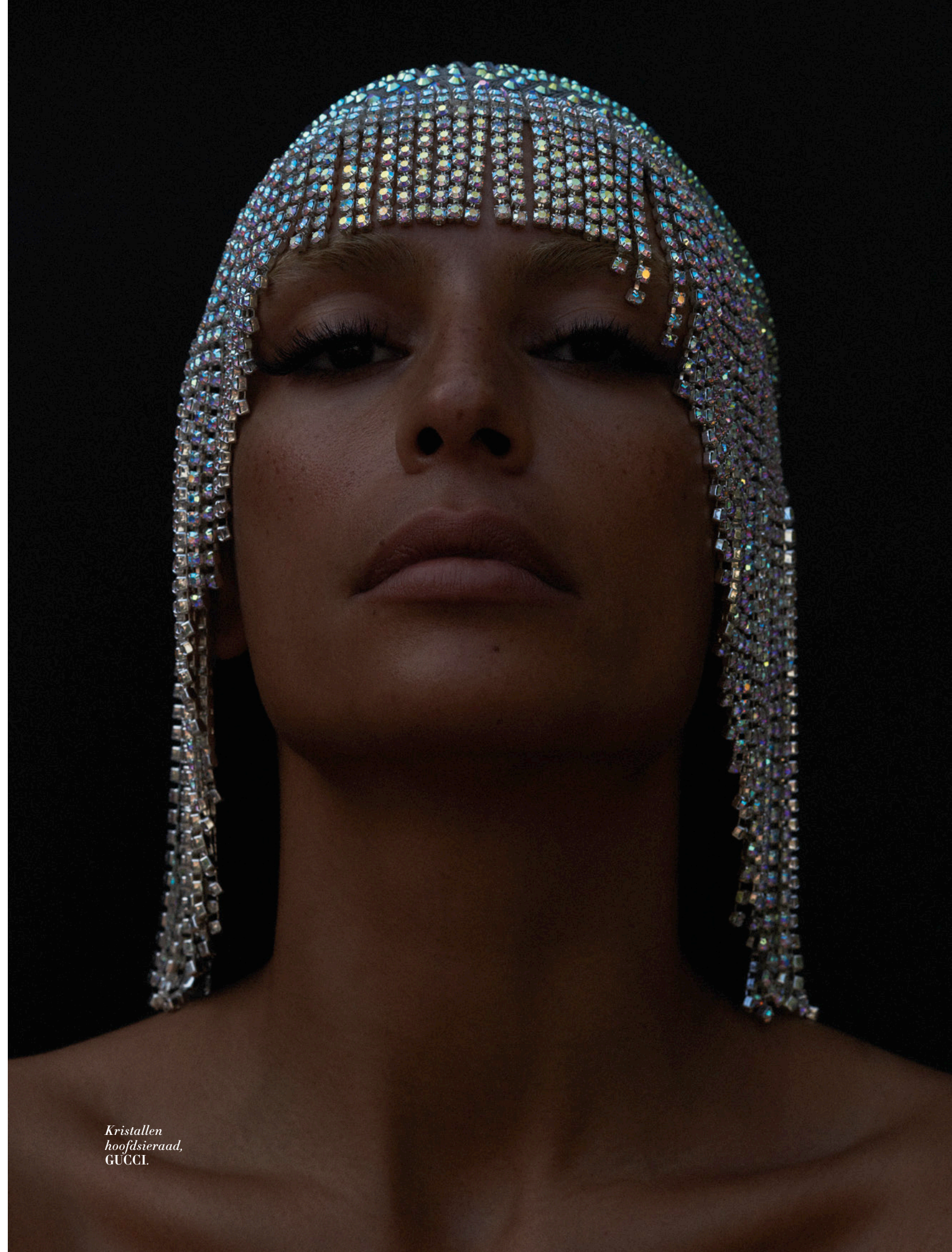
Ze noemt zichzelf een workaholic, en dat is een understatement. Contactleggen met haar management is niet gemakkelijk, gezien het circus Sevdaliza & co., inclusief toetsenist, drummer, danser, een strijkkwartet en crew, welhaast constant onderweg is. Ze trad al meermalen op in Australië, de Verenigde Staten en

Azië en begon in de vroege zomer aan een bijna overal uitverkochte festivaltour, die haar van Engeland en Spanje tot onder meer Moskou en Sint-Petersburg brengt. In Nederland stonden concerten op North Sea Jazz en Lowlands op het programma. Gelukkig is er in het Spartaanse schema begin juli een gaatje te vinden voor een fotoshoot, een volle middag in Amsterdam, en een twee uur durend interview in Rotterdam, haar thuisbasis. Beide ontmoetingen geven blijk van haar professionaliteit: ze is toegenegen en serieus, spontaan en gevoelig tegelijkertijd. Af en toe op haar hoede, maar voornamelijk uiterst toegankelijk en open. Direct, op zijn Rotterdams. En ambitieus als een vrouw van de wereld die heel goed weet wat ze doet en wat ze moet laten. Dit multitalent is vastbesloten om alles uit het leven halen wat erin zit.

Als korte onderbreking van haar overvolle tourschema is er besloten om later in juli even op adem te komen in het buitenland. Lui uitgestrekt in een ligstoel, voldaan nippend van een welverdiende cocktail op het strand? Sevdaliza, gezeten achter een gemberthee en smoothiebowl in een volks etablissement in de havenstad, rolt met haar ogen. Ze moet er niet aan denken. Zonde van de tijd! Ze vertrekt naar de stad Matera, diep in Zuid-Italië, om daar drie weken in een hoog- en afgelegen appartement piano te studeren en nieuwe songs te componeren. In de bloedhitte, inderdaad. Maar creëren zal ze.

WISSELENDE IDENTITEITEN

Als een kameleon, met voelsprietten en tentakels die alle kanten op wijzen, zuigt Sevdaliza de vele indrukken in het dagelijks leven (en dat van haar is bepaald niet alledaags) op en transformeert die tot kunst. Gretig als een kind. 'Ik heb het gevoel dat ik vijf jaar geleden ben geboren, op mijn 25ste, en nog maar net begonnen ben', zegt ze. 'Daarvoor was ik zoekende. Ik heb verschillende dingen uitprobeerde, van basketbal (Sevdaliza schopte het tot het nationale team, red.) tot de master halen voor mijn studie communicatiewetenschap. Ik was vooral bezig met het pad bewandelen dat de maatschappij voor me uitstippelde. Voelde echter altijd weerstand, maar kon die nooit benoemen: waartegen dan? Lichamelijke signalen zorgden ervoor dat ik mentaal gealarmeerd werd. Waarom doe ik dit

*Kristallen
hoofdsieraad,
GUCCI.*

Top van zijde en wol,
messing oorbel met
palladium afwerking (links),
gouden oorbel (rechts),
LOUIS VUITTON.

‘In mijn jeugd voelde ik me al volwassen. Door wat ik nu doe ben ik juist met het kind in mezelf in aanraking gekomen. Ik mag weer spelen. Creëren is spelen’

eigenlijk allemaal? Die signalen werden steeds sterker. In 2012 liep de emmer over en besloot ik om iets radicaal anders te gaan doen. In het diepe springen en zien wat er gebeurt.’

Noemt men dat niet gewoon volwassen worden?

‘Bij mij werkte dat andersom. In mijn jeugd voelde ik me al volwassen. Door wat ik nu doe ben ik juist met het kind in mezelf in aanraking gekomen. Ik mag weer spelen. Creëren is spelen.’ In de studio en op de filmset betreft ze verschillende producers en regisseurs in dat spelproces. Ze componeert de songs en bedenkt de concepten voor de video’s zelf, maar krijgt hulp van vrienden. Sevdaliza: ‘We inspireren elkaar; het is een organische uitwisseling. En zo hoeft het niet veel te kosten. Ik werk veel met de digitale kunstenaar Hirad Sab en met regisseur Emmanuel Adjei, die rond fases uit mijn leven video’s bouwt. Het zijn puzzelstukjes; we beschouwen ze als een levenswerk.’ Adjei is onder meer verantwoordelijk voor de korte film *The Formula* en de wonderschone, pas gelanceerde video *Shahmaran*, doordrenkt van symboliek.

In een mooi vormgegeven website figureert Majora als boegbeeld en hoedster. ‘Ad maiora nata sum’ betekent in het Latijn: ik ben geboren voor grotere dingen. Dat slaat wel op Sevdaliza. Of is het karakter, meer van deze tijd, geïnspireerd door *Majora’s Mask*, uit de game *The Legend of Majora*? ‘Dat laatste’, antwoordt ze, ‘al ben ik zelf niet zo’n gamer. Ik vind het interessant om de verhaallijn daarvan te ontleden. Al mijn hele leven schrijf ik korte verhalen, songteksten en poëzie en ben ik geïnteresseerd in mythologische verhalen. Maar ook in bepaalde games: die zijn zo bizar goed uitgewerkt. In *Majora’s Mask* beschermt het personage Link mensen door hen van maskers te voorzien; wanneer deze afvallen wordt hun ware aard blootgelegd. Een inspiratiebron, want ik ben al jarenlang bezig met verschillende karakters. Soms verschijnen ze in mijn werk, in de vorm van deze website of in video’s, of weerklinken als stem in een nummer. De karakters manifesteren zich op diverse manieren, waardoor ik logische verbanden zie en de verhaallijnen vanzelf bij elkaar komen. Zo kreeg ik het gevoel dat het imago dat je creëert als artiest jou ook gevangen kan houden. Neem sterren zoals Madonna, Michael Jackson, Justin Bieber en Lady Gaga: ze verzinnen een imago dat hen bekend maakt en vervolgens ontstaat de situatie dat ze tegen hun eigen aard in gaan rebelleren. Zo ook Bowie, maar dat was een transformerende artiest die zo’n situatie vóór was door elke keer in de huid van een ander personage te kruipen.’

Om het publiek gulzig te houden. Ga jij ook zo te werk?

‘Ja, dat herken ik wel, maar niet zo berekenend. Bij mij gaat dat vanzelf. Ik raak snel verveeld en dan wil ik iets nieuws ontwikkelen. Je doorkruist diverse levensfasen: je wordt verliefd en als die liefde overgaat onderga je een rouwproces. Dan ontstaan bij mij verhaallijnen, want in zo’n nieuwe fase identificeer ik mijzelf niet met de persoon die ik voorheen was. Wie dat zo intens voelt, kan er een hele wereld omheen bouwen. Omdat ik in extremen leef en op zoveel verschillende plekken kom wordt mijn verbeelding geprikkeld. Zo moest ik laatst in het Mariinski-theater in Sint-Petersburg optreden voor een bankdirecteur annex ex-minister. Putin zou er ook zijn, maar die was verhinderd. Hoe ik daar verzeild raak? Ze vragen mij.’

Het is een illustratie van de groeiende internationale roem van Sevdaliza, die bekender is in het buitenland dan hier. ‘Twintig man security escorteerden me’, grinnikt ze. ‘Ook in Georgië werd ik opgehaald door tot de tanden toe bewapende veiligheidsgasten, die mij in een geblindeerde Range Rover vervoerden naar de concertlocatie: een obscure loods *in the middle of nowhere*. Dat soort surrealistische dingen maak ik aan de lopende band mee. En dan gaat de fantasie vanzelf stromen en krijg ik inspiratie. Ik ben een echte thrillseeker. Of ik me daarmee op glad ijs beweeg? Ach, het kan ook gevaarlijk zijn als je in de auto stapt.’

Zou jij met jouw internationale aspiraties mainstream kunnen of willen zijn?

‘Dat vind ik wel interessant. Ik zie mezelf als een experiment. Hoe ver kun je dingen pushen? Kijk, ik voel veel, vermoed dat wij mensen tot heel veel in staat zijn. Als we die kracht weten te kanaliseren, kan er beduidend meer uitkomen dan wat wij op dit moment voelen. Wat beters is er in het leven dan houden van de mensen om je heen, jezelf te evolueren en constant dingen te bevragen en te ervaren? Ik zie mezelf als een wandelend vat: een omhulsel met een ziel en bepaalde *skills*. Ik wil experimenteren om, met alle beperkingen die ik heb, ultieme vrijheid te creëren. Niet alleen economische, maar ook innerlijke en fysieke vrijheid. Ik eet daarom veganistisch en beoefen zoveel mogelijk sporten: door mobiliteitsvergroting wil ik flexibel, fit en gezond zijn. Met vrijheid in mijn hoofd, maar bewust van mijn beperkingen; na tijden van crisis komt de realisatie dat je vastzit in bepaalde gedachtepatronen. Wat je dacht hoeft helemaal niet waar te zijn, maar is een zelf gecreëerd obstakel. Filosoferen over jouw zijn en de betekenis van het leven. Dan moet je wel

*In het westen kan men instincten niet toelaten: alles moet beter, beter, beter.
Dat kan zijn functie hebben, maar ik vind antiglobalisering soms juist mooi:
ergens midden in China belanden en te ervaren hoe mensen daar leven'*

kunnen relativeren. Hoe? Door alleen te reizen en te mediteren in kloosters. Ik wil hiken, klimmen en watersporten beoefenen. Een grote studio bouwen en louter creëren. Muziek beoefenen, maar ook koken. Zwemmen, schrijven, de liefde bedrijven, diepe gesprekken hebben: allemaal creëren. Basisbehoeften eigenlijk.'

SPELEN MET BEELDEN

Voor haar masterscriptie verdiepte Sevdaliza zich in onlinemarketingstrategieën. Jezelf in de markt zetten komt van pas in haar werk, waardoor ze een immense following heeft opgebouwd. In de videoclip *Amandine* speelt ze daar slim op in. Hierin beeldt zij diverse personages uit, van femme fatale tot *sporty girl*, en draagt daarbij Nikes en drinkt Red Bull. Schaamteloze reclame voor sponsors of een cynisch commentaar op de talloze vloggers die zich laten strikken door de commercie? Sevdaliza knikt: 'De strategie achter de video, bedacht door regisseur Piet Langeveld en mij, was het maken van zogenaamde "stockbeelden", die vervolgens verkopen aan een stockbureau en zo de film financieren. En dat lukte.'

Is dat niet dubieus? Iedereen kan jouw beeltenis voor wat dan ook gebruiken.

'Dat vind ik juist interessant aan de tijd waarin we leven. Het bizarre is: iedereen eigent zich andermans beelden toe. Dat gebeurt ook als je een foto op Instagram plaatst. Tegenwoordig zijn de *six degrees of separation* verdwenen. De hiërarchische lagen zijn weggefallen: ik word ingevlogen naar Sint-Petersburg en sta oog in oog met miljardairs. Door internet is de globalisering heel dichtbij. In een muisklik ben je verbonden met de hele wereld. Ik vind het mooi om in andere landen in aanraking te komen met verschillende mensen, culturen en eeuwenoude gebruiken. De kennis en wijsheid daarvan ervaren wij vaak niet meer. In het westen kan men instincten niet toelaten: alles moet beter, beter, beter. Dat kan zijn functie hebben, maar ik vind antiglobalisering soms juist mooi: ergens midden in China belanden en te ervaren hoe mensen daar leven.'

Op haar Facebook-pagina deelt Sevdaliza foto's die ze nam in Beijing, indringende zwart-witportretten uit het dagelijks leven. 'Ik houd van kijken, van in het moment zijn. Gisteren werkte ik in de studio, pal aan de Maas.' Stille. Ze grasduint ingespannen in haar mobiele telefoon en toont foto's van uiteenlopende wolkenlandschappen, waarin een scala aan figuren is te ontwaren. 'Schitterend, toch?', zucht ze verrukt. 'Ik keek uit het raam en dan zie je opeens zo'n lucht. Het begon ook nog te onweren! Als

je goed kijkt zie je zulke prachtige dingen ... Heel simpel, maar allesomvattend. Ik zit veel in vliegtuigen en maak dan honderden foto's van de lucht. Kijk, deze heb ik onlangs op een vlucht gemaakt, dat is toch niet normaal?'

Het wolkenlandschap dat op haar telefoon verschijnt, lijkt op een luchtfoto van de Middellandse Zee, met daarin een vlek die met enige goede wil het schip van Odysseus voorstelt. De associatie met een hemelbedwingende artieste die de natuurwonderen van het luchtruim gebruikt voor inspiratie van haar ins Blauwe hinein fantaserende creaties ligt voor de hand. Geestig: de figuur Odysseus komt ook terug in de *Inferno* van Dante, een schrijver die Sevdaliza citeert in een van haar interviews. In dat deel van diens *La Divinia Commedia* krijgt een verdoemde een passende straf, gekoppeld aan hoe hij in het leven stond. Dat roept de vraag op hoe Sevdaliza zichzelf zou beschouwen door de ogen van deze Italiaanse Vader des Vaderlands. Wat zou voor haar een toepasselijke boetedoening zijn? Wat is haar zonde? 'Mezelf uitputten door continu te werken', biecht ze op. 'Ik kan niet stoppen. Na een optreden zit ik direct weer in de studio. Mijn ondeugd is onmatigheid. In Macedonië had ik laatst een concert, dat om vier uur 's nachts was afgelopen. We hadden al twee shows in andere landen achter de rug, waren net geland in Thessaloniki en staken de grens met Macedonië over. In het donker arriveerden we bij het hotel, gelegen aan een prachtig meer. Ik vond het onverdraaglijk om de volgende ochtend meteen weer weg te gaan zonder dat te hebben ervaren. Daarom stond ik alweer om half zeven op om, zwemmend in het meer, de zon te zien opkomen.' De foto's op haar iPhone spreken boekdelen: mist op ontwakend water, erboven dromerige flarden rood, roze en oranje. 'Slapen vind ik dan zonde van mijn tijd, begrijp je? Ik wil alles meemaken.'

Ze pauzeert even en vervolgt: 'Maar ik ben ook maar een mens. Hard werken moet samengaan met gegrond zijn. Soms komt zo'n actie als een boemerang terug. Ik vind het moeilijk om gas terug te nemen.'

Ik denk dat jij door Dante aan een bed vastgespijkerd zou worden om de hele wereld aan je voorbij te zien trekken zonder daaraan te kunnen deelnemen.

Een deemoedige knik, met glinsterende ogen. 'Dat lijkt me de zwaarste straf ooit.'

Op 24 november treedt Sevdaliza op in Paradiso, Amsterdam.

*Gewatteerd vest van polyamide,
RICK OWENS via MYTHERESA.*

*Gewatteerd vest van polyamide,
RICK OWENS via MYTHERESA.
Schapenleren lieslaarzen,
Y/PROJECT X UGG.*

*Organza jurk,
IRIS VAN HERPEN.*

*Leren handschoen,
gouden oorbel,
LOUIS VUITTON.*

Vintagetop met veren,
JEAN-LOUIS SCHERRER.

Haar
Daan Kneppers voor Biolage R.A.W.
(NCL Representation).

Make-up
Siddhartha voor M.A.C Cosmetics
(NCL Representation).

Digital operator
Matthew Miziolek.

Productie
Tanne Gielen.

Assistent productie
Flora Stalknecht.

